

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Útonállás a Széchenyi-téren. — Gyilkos fu.

Mit akar a néppárt?

Kolozsvár, szeptember 25.

Programja az, amelyért küzdenie kell, ha győzni akar, de egy dolgot nem értjük a néppártnak. Azt ugyanis, hogy oly kerületekben, amelyekben kiváló keresztények képviselik a kerületet, akik a keresztény eszméknek hivei, a néppárt ott is ellenjelölteket állít. Így van sok helyen és így van Hontvármegyében, ahonnan most hangzik fel egy röpirat alakjában olyan tiltakozás, mely az egész néppárti akciót gyűlöletessé teszi. Mert ez a néppárti akció ma már a régi bánffyánusokkal szövetezik s nem törődik azzal, hogy a régi Bánffy-féle rendszer zavaros vizeiben evezzék be újból a politikába.

Hontvármegyéből írják ugyanis, hogy ott az általános választások küszöbén egészen más kezdetben kezdődik a politikai küzdelem. Ott emelgetik fejüket a bánffyánusok, akik a multban suttyomban, de ma már nyíltan is ellenségei az új kormányzati rendszernek, amelynek megbuktatására készek szövetezni bárkivel, még legádázabb politikai ellenfelükkel is. Ime Hontvármegye ipoly-sági kerületében a bánffyánusok: a keresztény Ivánka Oszkár ellenében szöveteztek a néppárttal. Kell-e ennél nagyobb politikai erkölcstelenség? Akik a mult választásoknál sárral dobálták egymást, azok most kezét fogva egyesülnek Széll Kálmán kormányzata ellen. Hontvármegyében a néppárt és a Bánffypárt szövetség élén br. Majthényi László áll.

Az a Majthényi László, aki a szabadságharc alatt a legnemesebb küzdelem

közepette megtagadva nemzetét, muszkavezető lett. Egyike volt azon gyászos heteknek, akik a munkácsi szorosnál bevezették az orosz hadsereget dicsőséges honvédhadseregünk magyar véreink kiirtására. Ezek a hetek mind nagy urak lettek. Nagy ur lett Majthényi László is. Báró, főispán, azután kegyelmes ur, v. b. t. tanácsos, mert 1849-től 1867-ig ugy szokták fizetni a hazaárulókat és most ezzel az urral szövetezik a néppárt.

Vagy talán nem is az egész néppárt, hanem Molnár János apát ur, akinek ezen ténykedését még papi körökben is nagyon súlyosan elítélik.

A politikai hadjáratokban, tudjuk, az eszközökben nem szoktak válogatások lenni, de az már mégis csak felháborító, hogy az eddig a közélet tisztaságát hirdető néppárt szövetezzék egy olyan, a hazaárulás vádjával méltán sujtott egyénnel, Majthényi Lászlóval, akinek a főispánsága alatt leginkább felburjánzott a közigazgatási korrupció Hontvármegyében. Szöveteznek azzal a Majthényival, akinek vezérsege alatt a néppártot a legbrutálisabb sértésekkel illették, kardlapoztatták, csendőrszuronyokkal sebeztek és most lenyalják egymásról vérző sebeiket és a sárt, piszkot, amelyet egymásra dobáltak? Valóban dicsőséges nyalakodás lesz.

Az új választások küszöbén, hiszszük, hogy Molnár János apát urat ebben a hadjáratában megfogja állítani a néppárt nem czobolyprémes tagjainak közérzete, mert utóvégre, ha tiszta erkölcsöt hirdetünk, nem szabad megfürödnünk abban a pocsolyában, melyben az elhunyt bűnös korszak pióczái hirtak meg s nyuj-

togatják felénk becsületes magyar vért szívó csápjaikat.

Tisztviselők országos gyűlése.

— Eredeti tudósítás. —

Kolozsvár, szept. 24.

Az állami tisztviselők tegnapelőtt tartották meg országos gyűlésüket Budapesten. A kongresszuson jelen volt az a három ezer ember, akinek megjelenésére a rendezők számítottak. Egyetértés, méltóság és higgadt-ság jellemezte ezt a gyűlést. A híradások szerint az elnök már megnyitó beszédjében jelezte, hogy a jogos Livánóságok követelése és az adózó polgárok áldozatkészsége között meg kell találni a kellő határt.

Mi azonban a kapott tudósítások után ujságírói tisztünkhöz hiven regisztrálni kívánjuk azt, hogy az egyetértést bár fényesen igazolja a felvett jegyzőkönyv, sok tisztviselő lelkében maradt egy kis kételkedés.

Elhamarkodott dolog volt a tanítók ügye. Az állami tanítók ugyanis őszinte bizalommal, minden fenntartás nélkül csatlakoztak a mozgalomhoz. S a tisztviselők országos gyűlésének emlékirata végén az állami tanítókat melegen ajánlották a kormány figyelmébe. Ezt a tanítók nem kérték, nem kívánták s mondjuk ki őszintén: erre szükségük sem volt.

Ők azt kívánták, hogy ismerjék el őket is tisztviselőknek és a díjostályokban képesítésük és munkakörük szerint jelöljék meg helyüket. Ehelyett „melegen ajánlották,” mintha erre joga lett volna a gyűlésnek. A gyűlés lefolyásáról különben a következő értesítést kaptuk:

Vörös László, mint az előkészítő bizottság elnöke fél tizenegy órakor nyitotta meg a gyűlést s elnökké Vörös Lászlót, Benedek Sándort, Káplány Gézá-t és Megyeri Gézá-t választották. Ezután Vörös László lendületes beszéddel vezette be a tárgyalást s nyomban hozzáfogtak a terjedelmes emlékirat felolvasásához, melyet az előtervezetelen már előre megállapított módosításokkal egyhangulag elis fogadtak.

A lakásbérnél azt kívánják, hogy az a jelenlegi szabályok keretében javíttassék s az emlékiratban jelzett paritás maradhat addig, míg az ország pénzügyi helyzete javul.

A nyugdíjörvény megváltoztatásánál a 40 évi szolgálat leszállítását, a temetési járulékot, a méltányos özvegyi nyugdíjat és nevelési pótlékot kívánják. Végül az állami tanítók ama kívánságát, hogy díjostályba sorozzák őket is, melegen ajánlják a kormány figyelmébe. Ugyancsak így bántak el a napidíjas alkalmazottak ügyével is.

Elutasították az előadónak azt az indítványát, hogy az emlékiratot az országgyűléshez is benyujtsák.

Huszár Márk a temesvári bizottság elnöke rövid bevezető beszéde után indítványozta, hogy a mostani helyi bizottságok maradjanak meg állandó tisztviselői bizottságoknak s ennek legyen központi szervezete is, melynek élje lenne a tisztviselők érdekének védelme.

A gyűlés ezt elfogadta s azután mindazoknak, akik az országos gyűlés szervezésében részt vettek, köszönetet szavazott és lelkes hangulatban eloszlott.

Az emlékiratot Széll Kálmán miniszterelnöknek 100 tagú küldöttség tegnap délelőtt adta át.

A város réme.

Kolozsvár, szept. 25.

A rendőrségi fekete könyv alakjainak gaztette bizonyára nem tartja oly rettegésben városunk lakosságát; mint Mihály Dénesné.

E harezias amazon valóságos támadásokat intéz a györgyfalvi felső-bejáró utca közönsége ellen és szerencsésnek vallhatja magát az, akit a sors még nem vezetett a hárpia elé.

Tegnap délelőtt is nagy ribilló színhelye volt a györgyfalvi felső-bejáró-utca. Ugyanis Mihály D-né folyást engedett haragjának s a megfélemlített „pletyka zsilip” ugyancsak keményen szapult a Kenyeres Károly regénykihordót. A galád összetűzés oka — tudósítónk szerint — az volt, hogy a „Holt marquisné”-ban, melyet Kenyeres olvasott föl, Pales gróf hamarabb meghal mint ahogy azt a Mihályné kifogástalan műizlése, jogosult és kétségbevonhatlan műkritikája helyesnek

találja. Kenyeres elszántan védte a szerzőt, mire Mihályné seprűt, botot, majd követ ragadott s üldözőbe vette hű felolvasóját.

Kenyeres tanácsosabbnak vélte „Milliók a föld alatt“ című rény hősének példáját követni s mielőtt a harezias amazon végzetes ütésében részesült volna, az ágy alá bujt.

A gyorsan értesített rendőröknek ezuttal nem akadt teendőjük, mennyiben Mihályné azok megérkeztek kámforrá lett.

Akezió a fogyasztási adók bérleti uton való kezelése ellen.

Kolozsvár, szept. 25.

Régi sérelme a kolozsvári polgárságnak az, hogy a regálék kezelésénél mindig indokolatlan zaklatásnak volt kitéve a bérleti rendszer uralma alatt. Ezt a sérelmet beláttuk mi és belátták a legjokban érintett kiskereskedők is, kik végre határozottanállást foglaltak a házi kezelés behozatala mellett.

Lapunk hasábjain napokig tárgyaltuk a bérleti-rendszer hibáival szemben a házi kezelés üdvösségét, előnyös voltát és e cikksorozat eredménye az a népgyűlés is, melyet tegnap délután tartottak meg az érdekelt kereskedők a tornavivodában. Számos kereskedő jelent meg a gyűlésen s részint személyesen, részint a kibocsájtott aláírási ívek útján jelentették be a bérleti-rendszer ellenes mozgalomhoz való csatlakozásukat.

Az egybegyűltek egyhanguan elnökké választották Pap Ernőt, előadóul Tutsek Sándor ügyvédet, jegyzőül Löbli Mihályt. A gyűlés megnyitása előtt Havas Lázár meginterpellálta a vezetőséget, hogy ki fedezi a mozgalom költségeit és mi a házi kezelés? Anélkül, hogy az okokat fürkésznők, melyek Havas Lázárt ekérdésre készítették, nem mulaszthatjuk el megtenni azt, ami felett a gyűlés vezetősége napirendre tért, t. i. erélyes felvilágosítást adni annak, aki két héttel ezelőtt még tudatában

volt a házi kezelés megfejtésének és aki épp úgy tudja, mint bármelyik érdekelt fél, hogy egy *magán* embernek a közügy érdekében kimondott véleménye díjazást nem kíván.

Ha Havas Lázár nem tartja czélszerűnek a bérleti rendszer kiküszöbölését, úgy ne jelenjen meg egy olyan gyűlésen, amelyen kizárólag csak a kérdést teljesen értő *érdekelt kiskereskedők*, mézárosok, szőlősgazdák vesznek részt s agyafurt okoskodásával ne igyekezzen gátat vetni egy olyan mozgalomnak, melyet maga a pénzügyi kormány is üdvösnek vél.

Személyes harag, kiesnyes intrikák ne álljanak útjába annak a sok száznak, kik a bérleti rendszer évtizedes multja alatt megismerve a bérleti-uralom hátrányait, a tanács egyódalú, kényelmi szempontból czélszerű határozata ellen állást foglalnak.

Reméljük, hogy értelmes polgáraink a maga értékére tudják devalválni Havas *uv* kapaszkodását s anélkül, hogy valami helytelenérvelésre hallgatnának, tovább haladnak azon az uton, melyet mi jelöltünk ki s mely csak az anyagi és erkölcsi jóléthez vezethet.

A gyűlés egyébként elfogadta Tutsek ügyvédnek ama indítványát, hogy a már megszerkesztett memorandumot küldöttségileg átnyujtsák a főispánnak, polgármesternek és pénzügyminiszternek.

Összeégett gyermekek.

Kolozsvár, szept. 25.

Csak a napokban emlékeztünk meg egy gyermekről ki torkosságából marólugot ivott s tegnap már megint történt gyermekszerencsétlenség.

Pál István bádigos a fémlémezek zsirtalanítására sósavat használ s tegnap napimunkája elvégeztével a gyilkos folyadékkal telt üveget a műhely ablakába helyezte. Az udvaron gyermekek játszottak. Köztük volt 5 éves Pista nevű fia is.

A gyermekek idővel a műhelybe vonultak s játszás közben egyikük ráakadt a sósavas üvegre. A kis Pista elvette játszótársától az üveget s pajtasait locsolni kezdte az égető folyadékkal.

Az összeégett gyermekek rémes kiáltással menekültek a műhelyből s kettőjük, a hét éves Szántó Géza és a három éves Katona Feri, a szenvedett sérülések következtében az udvaron összerogyott.

Mindkét gyermeknek arcát, mellét és lábát égette el a folyadék s a gyorsan előhívott mentők eszméletlenül szállították őket a kórházba.

Utonállás a Széchenyi-téren.

Kolozsvár, szept. 25.

Uglátszik, a hatóság erélye, a kötelesség teljes tudatával bíró csendőrök fegyvere nem gyakoroltak egyenlő hatást az éjszakai alakokra. Mig a fényes szuronyok igen is alkalmasak voltak arra, hogy a közbiztonság testén évődő rákfénéket kiirtsák, tova terjedésükben megakadályozzák, nem vethetnek, vagy eddig még nem vetettek gátat az éjszakai alakok vad, orgia hadának.

Szomorú világot vet tanuló ifjuságunk erkölcsi életére az a pár suhancz, kik éjszakákat-éjszakák után átörbözölnek, a rossz hírű tivonya helyeknek állandó vendégei, utcaizotrányokat insceniroznak s ugyszólván ők töltik most be azt a helyet, melyet a hatóság hosszú vajúdas után végre megtisztított a közbiztonságot fenyegető alakoktól.

Tegnap éjjel egy öt-hat ilyen suhanczból álló társaság garázdálkodott a Szappan-utczában. Kiméltlenül döngették a magántelkek kapuit, hatalmas revolverlövésekkel ejtették rémületbe a polgárokat és mikor a hazafelé siető S. B. rendreutasította őket, revolvert szegeztek mellének s csak a véletlennek köszönhető, hogy a kilőtt golyó életében nem tett kárt.

Mindezekre csak az a megjegyzésünk, ha Polcz Rezső helyettes főkapitány magának vindikálja a rendfenntartás jogát, úgy intézkedjen arról is, hogy az ilyen éretlen suhanczok életveszélyes támadásai ellen *megfelelő számban* kirendelt csendőrrjáratok által védve legyen a polgárság.

A két szerető.

— Saját tudósítónktól. —

Özv. Bakcsi Antalné és Kossa Veron Szerdahelyen valamikor elkeseredett ellenségek voltak, de a közös sors kibékítette őket s tegnapelőtt már együtt követtek el merényletet Csabi Lajos szabómester ellen, a ki mindkettőjüket elcsábította.

Csabi csak egy évvel ezelőtt került Szerdahelyre s csakhamar megismerkedött özv. Bakcsi Antalnéval, a kivel vadházasságra lépett.

A mig Bakcsinénak pénze volt, vigan folyt az élet, de mikor a pénz elfogyott s e mellett Bakcsiné áldott állapotban is volt. Csabi otthagya Bakcsinét s egyenesen egy másik nőhöz, Kossa Veronhoz költözött.

Ezzel sem tartott soká a boldogság. Három hónap alatt ezt a nőt is kifosztotta Csabi s a mikor már arra került volna a sor, hogy Csabi keressen pénzt a házhoz, a szerelmes szabó eltűnt a háztól, de eltűnt a faluból is.

A mult héten azután Csabi ismét megérkezett Szerdahelyre de nem egyedül, hanem hozott magával egy nőt is.

Ekkor a két előbbi megsalt nő összebeszélt, vitriolt vásárolt és kiállott egy utczasarokra, a merre Csabinak a hetivására kellett mennie.

Nemsokára jött Csabi, az aszszonyok megrohanták, vitriollal leöntötték s azután kegyetlenül

TÁRCZA.

Halálos ágyon.

Irta: Sero Matild.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

A csukott szobában fojtó volt a levegő az augusztusi napokon. Reggel lomhán zsongtak a legyek, mert oda csalta őket a hálósobában födetlen álló czukortartó, narancsvizes pohár és a conein szörp, mely egy palaczk nyakáról csurgott le. Ugy látszik, jól érezték magukat a betegszobát jellemző, nehézságu levegőben.

Leszálltak a beteg asszony barna arcára, miközben ez aludt abba a meredt zibbadtságba merülve, amely a halált szokta megelőzni. A fiu hasztalan zavarta el őket egy legyezővel,

azért mégis visszatértek és elrejték a beteg asszony félig nyitott ajkát, amelyen át rövid, hörgő lélegzet, szabadult ki. Este nem volt szabad kinyitni az ablakokat és a gyertya lángja egyenesen, mozdulatlanul égett, mintha valami üvegbura alatt lett volna. Éjjel lángok csaptak Pietró agyába, aki vértanu türelemmel virrasztott az anyja ágyánál.

A szoba siri csendjét megtörte a haldokló tüdő tompa hörgése, rekedt sipolása, vagy száraz makaacs köhögés zöreje. Az ifju virrasztott, mereven csüggesztve tekintetét az anyja arcára, mintha agyába akarta volna vésni lesóványodott vékonyka arcát, melynek egyegy vonása merevnek látszott. Jól tudta, hogy anyja haldoklott. Tudta. Ezt susogta neki a

lelke, váltig kérlelhetetlenül, mintha meg akarna bizonyosodni róla. Könnyesepp nem ült szempilláira. Zokogás nem gyötörte a keblét. Meg volt döbbenve.

Mintegy kővémeredten élt abban a szobában. Járt, kelt, orvosságot, vizet nyjtva a betegnek. Megigazítva a párnákat, odaadón, meghunyászkodva ápolva a beteget, szép lassan, de édesdeden, szótlanul, jobban, mint a nő szokta. Nem rázkódott meg, nem reszketett, közőmbösségre szoktatva arcát. Csak midőn köhögés ütötte meg fülét, csak akkor sápadt el arca, és elfordította a fejét. És ezalatt a fiu ezeket gondolta: Micsoda anya volt ő! Az anyák anyja. Nem is volt az övé anyai szeretet, hanem rögeszme, örület. A születésétől kezdve egé-

szen emez, utolsó kétségbeejtő napokig, egyetlen egy perezig sem hagyták el egymást. Tíz éves koráig az anyja ágyában aludt a keblére hajtott fővel. Azután ugyanabban a szobában, de nem vele.

Végre a szomszéd szobában, nyitott ajtónál, úgy, hogy beszélgethettek egymással. Az anya megmentette a fiát minden gyermeki betegségtől. Egyszer elkapta tőle a himlőt, mászor a tifuszt. Ő azonban a fiáért betegedett meg, ő érte gyógyult meg. Ő kísérte az iskolába ha esett az eső és ő ment érette. Otthon együtt tanulták a lezékét és együtt törték a fejüket a számtani feladatokon. Pietro rákonczátlan és ideges volt.

(Folytatása következik.)

összerugdalták Csabinak a vitriol az egész arcát és kezeit összeégette és még aznap meghalt.

Gyilkos fia.

Kolozsvár, szept. 25.

Érdekes bűntényről ad hirt káptalani levelezőnk. Ezelőtt két hónappal történt, hogy a falu legvagyonosabb gazdáinak egyikét, Bose Tódort lakásán meggyilkolva találták.

A maros-ujvári csendőrök nyomozott ez ügyben s két hónapi nyomozás daczára eredményt nem tudott fölmutatni. A nyomozatot nagyban megnehezítette az a körülmény, hogy a meggyilkolt fia, ki a legilletékesebb felvilágosítást adhatta volna apjának vagyoni állására és összeköttetéseiire vonatkozólag, a gyilkosságot megelőző napon eltűnt s mint a család rokonai állították, apja kívánságára Amerikába utazott.

A dolog már feledésbe mult, mikor ezelőtt két héttel egyszerre csak hire járt, hogy a Bose Tódor lakatlan telkét éjjelente egy kísértet járja körül, majd betér a lakásba és ott éktelen zajt csap. Mind nagyobb és nagyobb tért hódított e mese, míg a nyomozást vezetett csendőrök is tudomást szereztek felőle.

Tegnapelőtt Krisán János és Muhályi Ferencz csendőrök aztán lesbeállottak a telek közelében s 12 óra tájban tanui lehetek, amint egy fehér alak keresztül mássza a kerítést, egy magával hozott kulccsal kinyitja a szoba ajtót s az üres szoba padozatára vetve magát könyeket hullat.

A csendőrök rögtön behatoltak a lakásba s letartóztatták a kísérteties alakot, kiben a meggyilkolt ember fiára ismertek. A fiu, mikor a csendőrök megválták, örültséget szimulált, de rövid faggatás után bevallotta, hogy ő ölte meg apját, mert pénzre volt szüksége s apja csak az utiköltséget akarta fedezni.

A nem várt vallomás után a fiatal, alig 18 éves gyilkost átkísérték a maros-ujvári ügyészség fogházába.

HIREK.

A második kerületi választó polgárok szervekedése. A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt második kerületének választói napok óta szervekednek. Naponta újabb és újabb szervezkedő gyűlést tartanak s a kibontott lobogó alá mind tömegebben sorakoznak Bartha hivei.

Programm-beszédek. Bartha Miklós és Bartók Lajos a kolozsvári függetlenségi párt jelöltjei ma este 10 órakor érkeznek Kolozsvárra. Az indóháznál a központi intéző bizottság fogadja a képviselőjelölteket s Török István pártelnök fogja

őket üdvözölni a párt nevében. A programm-beszédeket holnap 4 órakor tartják meg a *Torna-Vivodában*.

Tűz. Hét óta alig van nap, hogy a gyilkos elem, a tűz nem hamvasztana el egyes magán-épületeket. Tegnap Popovics György asztalosnak Fogoly-utcai műhelye gyuladt ki a véletlenül összetört lámpától. A gyorsan megjelent tűzoltók azonban hamar lokalizálták s így a tűz tovaterjedését megakadályozták.

Köszönet az újságíróknak. Az állami tisztviselők tegnapelőtt megtartott országos kongresszusa alkalmából a tordai bizottság kiküldöttjei Harmath Domokos vezetése alatt testületileg tisztelegtek Vészi Józsefnél s köszönetet mondott a magyar sajtónak azért, hogy a tisztviselők ügyét oly jóakarólag felkarolta.

Öngyilkos őrmester. Tegnap délután 1 órakor telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a Téglás-utca 17. sz. alatt levő Korbuly-féle major karfájára egy katona felakasztotta magát. A jelentés vétele után Gyarmathy Béla rendőrfogalmazó napostiszt azonnal kiszállt a helyszínére s a mentőkkel a katonát, ki honvéd zenész őrmester, beszállította a csapatkórházba. Érdekes, hogy az őrmester ma két ízben kísérelte meg az öngyilkosságot ugyanazon a helyen. Első ízben nadrágszíjára akasztotta fel magát, de a közelben dolgozó ácsok közül Kozma László észrevette s elvágta a szíjat szekerezéjével, aztán visszament s újra dolgozni kezdett. Alig kezdett azonban munkájához, újra kiabálást hallott s midőn kiszaladt az atezára, az őrmester újra ott lógott a karfán, ezuttal már alsó nadrágja zsinórjára akasztva. Hogy mi vitte a szerencsétlen embert e végzetes lépésre, azt nem lehet tudni, azonban, mint a jelen voltak állítják, folyton a „Zsuzsi“ nevet hangoztatta. Később a kórházban rövid időre magához tért, de aztán őrjöngésbe esett s ismét halni akart, úgy, hogy négy katona kellett lefogja s lekötözze, nehogy magában vagy másban kárt tegyen. Az életunt, az orvosi vélemények szerint még megmenthető az életnek.

Perathoner ezredes nyugalmába vonulása. A napokban több helyi lap azt közölte, hogy a Kolozsváron állomásozó 51. es. és kir. gyalogezred ezredesét váratlanul nyugdíjazták. A hírhez csatolt Kommentárból kifolyólag munkatársaink egyike illetékes helyen érdeklődött az ügy iránt s a nyert értesülésünk szerint a lapok közlése téves információkon alapszik.

Gazda és béres. Fekete Dénes tehenész nagy buzgalommal legettette tegnap délután gazdája teheneit a tanyán. Este felé a tehének valamitől megriadtak úgy, hogy csak 10 órakor került ismét valamennyi az istállóba. Ez a rendetlenség dühbe hozta a tehének tulajdonosát Nagy Mihályt s egy vasvillával alaposan elverte Feketét. Az összevert fiu gazdája ellen panaszt emelt a rendőrségen, ahonnan gyógykezelés végett szállították a kórházba.

Személyi hír. Schwartz Miksa a kassai szocial-demokrata párt képviselőjelöltje ma reggel Kassára utazott, hogy a napokban ellenségei által ellene emelt vádakért tisztázza magát.

Megszökött tolvaj. A szegeci rendőrség táviratilag értesítette a bűnügyi osztályt, hogy Egerszegi János debreczeni illetőségű kefekötősegéd Szegeden ellopott három gyűrűt és egy ezüst órát s azután megugrott. A kolozsvári rendőrség a szökött tolvajt nyomozza.

Nemzetközi kongresszus. Előkelő nemzeti kongresszus színhelye lesz legközelebb a magyar főváros. A *Nemzetközi statisztikai intézet* című tudományos egyesület ezuttal Magyarországon fogja tartani tanácskozásait. A kongresszus tagjai abban a kitüntetésben is részesülnek, hogy őket József Ágost főherczeg a király képviseletében az udvarnál fogadja.

Hol vásároljunk fiainknak ruhát? Csakis Réti Sándornál Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 4 szám alatt, hol honi szövetekből, saját műhelyében készült férfi és fiu ruhák vannak rak-táron. Pártoljuk a honi ipart s nem a bécsi fiók üzletek silány áruit!

Közönség köre.*)

Erőszak.

II.

A hatóság kezeli jelenleg a kolozsvári kerületi betegsegélyző pénztárt, melyet önkényüleg vett át.

Ezen intézkedése jogtalan és a törvény félremagyarázásán alapszik.

Az 1891. évi 14-ik törvényezikk 79 §-a, melyre a főkapitányság intézkedését alapítja, jogot ad ugyan a hatóságnak sok mindenre, de arra nem, hogy a pénztár egész autonomikus szervezetét félrelökje s önhatalmilag tegyen-vegyen abban a pénztárban, melynek ügyei elsőfokulag az ő biráskodása alá tartoznak. Hiszen ily módon a főkapitányság, mint a pénztár kezelője a fél is, a bíró is.

A pénztári alapszabályok is sok jogot biztosítanak a hatóságnak. A 30 §. oly messze megy, hogy lehetővé teszi azt, hogy a hatóság a pénztárt az *alapszabályszerű* kötelességüket nem teljesítő pénztári közegek költségén kezelheti.

Nehezen sikerülhetne a hatóságnak kimutatnia azt, hogy a pénztári közegek, akár az igazgatási szervek, akár pedig a pénztár hivatalnokai *alapszabályszerű* kötelességeiket nem teljesítették vagy a pénztárt megkárosították.

Annál inkább kerülhet ez uton Zsák-utczába zseniális iparhatóságunk, mert a pénztár ügyke-

zelési és fegyelmi szabályzatai a kötelességeiket elmulasztó pénztári közegek ellen elegendő eszközzel rendelkezik.

Örizedett azonban a főkapitányság az egyenes uttól, mely a fegyelmi vizsgálat esetén a fennálló tényállás szerint valószínűleg a vádolt közegek fényes felmentésével végződött volna.

Ha jogilag alig is indokolható az iparhatóság önkénye ethikailag a legveszélyebb lépés volt. A biztosításra kötelezettek, kik autonom alapon önmaguk igazgatták pénztárukat, semmivé törpülnek; a jogos igények a tisztviselők akarata szerint érvényesülnek, a nem tetsző határozatok ellen segélyezési ügyben felebbezés ki lesz zárva. Ha eddig valamelyik tag vélt vagy valódi sérelmet szenvedett, mert segélyezési igénye nem elégitetett ki, a törvény és alapszabály szerint a pénztár *választott bírósága* felebbezési forumot képezett, mely azután mérlegelhetette az igények jogosságát. Most a tagok ettől is elestek.

Igy lehet megalakítani Magyarországon egy törvény helytelen magyarázásával a legtisztább absolutismust.

A tagok nemsokára eszmélni fognak s keresni az új állapot hiányait.

Meglehetősen alaposan ismerem a pénztári életet, a tagok természetét, a tagsági mozgalmat s merem állítani, hogy a hatósági kezelés bizony rövidebb idő alatt tenné ismét tönkre a pénztárt, mint a mily idő alatt azt felvirágoztatni lehetett.

Azonban a hatósági kezelés napjai meg vannak számlálva s ki fogom mutatni, hová vezet a hatóság önkénye s milyen eredményt fog elérni.

Schwarz Miksa.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kolozsvár, szerda szept. 25.

Színházi képtelenségek

Énekes bohózat 3 felv.

SZEMÉLYEK:

Nyulasi — — — — — Török.
György fia — Papp és Mezei.
Hájasi — — — Szentgyörgyi.
Kardos — — — — — Váradi.
Szénási — — — — — Gergely.
Csillag — — — — — Heltai.
Teréz — — — — — Perényi.
Dörmögi) egy vándor Gyöngyi.
Hidvégi) szintársulat Dezséri.
Gálosi) tagjai — — — Kassai.
Rózsahegyi Vilma — Arpási.

Kezdeté 7, vége fél 10 után.

Színházi műsor:

Csütörtök: Uff király. Réti Lina bucsuföllépte.
Péntek: Nincs eladás,
Szombat: Kurucz fufang. A téli színházban.
Vasárnap: A három Kázmér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

*) E rovat alatt közöltekért a felelősség a beküldőt illeti.

APRÓ HIRDETÉSEK:

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűből 8 fillér. Fölvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban déli 12—1 óra között. Deák Ferencz-utca 18. szám alatt.

Apróhirdetéseink beküldésének megkönnyítésére, levelezőlapokat bocsájtottunk ki, melyek 25—50 és 75 fillért kaphatók a főtéren „Globus” hírlapel-árusító irodában, a „Ludasi-féle” dohánytözsdeben és a „Böckel-féle” lap- és dohány árudában.

LEVELEZÉSEK.

Örök hű. Levele van a kiadóhivatalban.

Barna, fiatal ember egy csinos szőke házi leány ismeretségiét keresi. Leveleket „Laczi” czímen kér a kiadóhivatalba.

Cristó. Levele van a kiadóhivatalban.

Örökhű. Leveleit elfogadja egy fiatal özvegy. Jelige „Kis özvegy.”

Hármas remény. Levele van a kiadóhivatalban.

Mariska. Nagyon szépen kérek aranyom, teljesíted kívánságomat s ne adj

többé okot a haragra. Mil-liszar csókol „hamis.”

Barna, fiatal szépség ismeretségiét keresi bohém fiatal ember. Leveleket „Alom” czímmel a kiadóhivatal továbbit.

Jenő. Az Ozeánnak van, a vágnak nincs határa. Akarom, hogy jöjjön, s ki-elégítse vágyamat. „Margit.”

Nősülni óhajt egy 40 éves családi viszonyok miatt tónkre ment kereskedő egy 35—40 év közötti barna nővel, kinek üzletéhez legalább 500 frtja volna, ami biztosítva lesz. Özvegnél gyerek nem határoz. Leveleket teljes czímmel „Örök hűség” czímen a kiadóba.

Fiatal asszony ismeretségiét keresem. Levelek „Impatient” czímen kiadóhivatalba intézendők.

Államhivatalnok, fiatal, özvegy ismeretségiét ke-

resi. Levelek jelezve „Örökhű” czímen a kiadóba küldendők.

Hölgyeim! Ki volna hajlandó Önök közül egy 23 éves róm. kath. fiatal embernek bus szivét megvigasztalni. Komoly szándék nincs kizárva. Leveleket „Christó” czímen a kiadóhivatalba kér. Diskréció biztosítottatik.

Férjes asszony. Levele van a kiadóhivatalban.

Kellemes. Levele van a kiadóhivatalban.

Boldog pár. Levele van a kiadóhivatalban.

Házasságot kötne egy 28 éves izraelita fiatal ember egy olyan korához illő fiatal leánnyal. vagy özvegygyel, ki 2—3 ezer korona hozománnyal rendelkezik. Levelek „Műmunkás” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Két barát, két barát nő ismeretségiét keresi leve-

lek postrestante „Jogászok” kéretnek.

Nősülni óhajt, egy nagyobb vidéki városbeli, 28 éves, jómódu és szép jövőjű kereskedő, kinek évi tiszta jövedelme 6000 frt. Nőül venne egy oly házi, művelt, csinos, 18—22 éves leányt, kinek 10—15 ezer frt hozománya van. Komoly ajánlatot „Szerető férj” czímen a kiadóhivatalba kérek. Diskréció biztosítottatik.

Fiatalember, intelligens, vagyonos, mint mondják szép is, jó is — fiatal házi, nevelt úri leány ismeretségiét keresi, akit közös megletsés után nőül venne. Teljes czímmel ellátott levelek a kiadóhivatalba czimzendők „Szép is, jó is” jeligével.

Intelligens állású vagyonos fiatal ember házasság czéljából oly házi, nevelt leány, vagy fiatal öz-

vegy ismeretségiét keresi, aki saját vagyonához megfelelő hozománnyal rendelkezik. Leveleket „Önkéntes” czímen e lap kiadóhivatalába kér. Titoktartás mellett csakis teljes czímmel ellátott levelek vétetnek figyelembe.

28 éves, nemes földbirtokos, 10,000 korona évi jövedelemmel, házassági czélból levelezni óhajt házi, nevelt leánnyal, kinek megfelelő hozománnyal lenne kilátása, ha nem is azonnal. Jelige 28.

Örök hű barátságot keresem hozománnyal rendelkező jellemes hölgynek. Leveleket „30 éves férfi” czímen a kiadóba.

Hölgyeim! Magos, barna, mint mondják szép — jó, gász gyerek vagyok. Ki volna hajlandó nőül ismeretségiével megajándékozni? Az irjon e

lap kiadóhivatalába „Jogász gyerek” czímen.

KINÁLAT.

Okleveles tanítónő tizenkét évi gyakorlattal, elfogad elemi és polgári iskolai leány növendékeket magántanulókat és nyilvános vizsgálatra előkészíti. Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Gazdasszonyi állást keres egy fiatal asszony, magán háznál, vagy egy úri embernél. Czím a kiadóhivatalban.

KERESLET.

Pénzkereset! Minden megbízható egyének bármelyik naptól kezdve felvételnek. Magas jutalék, esetleg fix fizetés mellett. Értekezhetni Ferencz József-ut 105. sz. a.

HIRDETÉSEK.

ÓRÁS ÉS ÉKSZER ÜZLETMET

október 1-én felhagyom és a még raktáron lévő órákat, különösen látszereket-, ékszereket- és nagy órákat minden elfogadható áron eladom.

20—20

BABOS SÁNDOR.

A borfogyasztó közönség érdekében!

Van szerencsém tudomására hozni a t. cz. borfogyasztó közönségnek, hogy 25—30 ezer liter erdélyi hegyaljai alsó-gáldi karcos vízhez való jó, tiszta borral rendelkezem, melyet a t. cz. közönségnek házhoz elhordva literenként 36 krban, helyiségben fogyasztva pedig literenként 40 krban tisztán kezelve, pontosan kiszolgálók. 5 literen felüli vételnél házhoz is szállítom. Megrendelhető telefonon is. **Telefon-szám 458.**

Teljes tisztelettel

MANÁS JÓZSEF, Zöldfa fogadós

Radá-k-u. 1. (Ezetött Hidfő-u.) 21—25

Ritka alkalom!

A belvárosban egy jó forgalmu

szatócs-üzlet

minden jogokkal ellátva, család obokból

azonnal kiadó.

Czím: a kiadóhivatalban. 5—10

„GLOBUS” HIRLAPELŐFIZETÉSI ÉS KÉZBESITÉSI VÁLLALAT

Dohány- és Szivar-Tözsde. — Kolozsvár, Mátyás király-tér (Főter) 20. sz.

Elfogad házhoz szállítva postai árban előfizetéseket az összes hazai és külföldi lapokra. — A reggeli budapesti lapok már délután 4 órakor kaphatók.

Megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Ajánlja izléses és dús felszerelésű

képes Levelező-Lap raktárát.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

„GLOBUS”

hírlapelőfizetési és kézbesítési vállalat.

Ugyanitt kaphatók a „KOLOZSVÁRI UJSÁG” apróhirdetés feladására szolgáló

Levelező-Lapok.